

איך להיות הורה

מאת ענת סרגוסטי יועצת זיווית אברמסון

ילדים שלנו בני 10 ו-8, מתחרים בינינו הם כל הזמן. הקטנה ילדה נהדרת ו"טוב" בה והגדול מאוד פרובוקטיבי. כשאנחנו מבקשים שיסדרו את החדר שלהם, היא תמיד מסדרת והוא מתחמק. כך גם כשאנחנו מבקשים שיערכו את השולחן, או כל פעולה אחרת.

בקורס בבית-הספר להורים הציעו לנו להכניס את שניהם ל"סירה אחת", לדבר אליהם כאל קבוצה. אם נעשה כך, איפה

הזמן פוחרת שאף אחד מהם לא יהיה מקופח. הגדולה עושה המון רוח, וכל מי שרואה אותה מייד מתאהב בה. היא יודעת להקסים מבוגרים, ונראה שהכל הולך לה בקלות. כי שהן עובדות בחדר שלהן, הקטנה עוברת ומתרכזת, והגדולה מפטפטת ומדברת. כששתיהן יחד, ה"גדולה" תמיד פתוחה, משוחררת, משתפת, וה"קטנה" עומרת בצד ולא משתפת. קשה לי לראות את זה, או במצב כזה אני תמיד איכשהו עוברת לידה ומחליקה לה ליטוף של חיבה על הראש. כשאבא שלהם מגיע אחרי-הצהריים הביתה, שני הגדולים ישר מתנפלים עליה. ה"קטנה" נשארת בצד, ואז אני מוצאת את עצמי רוחפת אותה אליו. נראה לי ש"הגדולה" יהיה קל יותר בחיים ושה"קטנה" תצטרך להתאמץ.

תגובת זיווית אברמסון

תפיסת "מיגרש" במערך-המיש- פחתי אצל תאומים היא חזקה באופן מיוחד, כי כולם כל הזמן עושים הש"וואות ביניהם. זו כבר עומדת, השנייה עוד לא. זו התחילה ללכת, השנייה עוד עניין יומיומי.

ההשוואה הזו מחזקת אצל הילדים - לא רק תאומים - את התחרותיות, מחזקת את התחומים ואת המיגרשים שהם בחרו לעצמם. ילדים חושבים, בטעות, שרק אחד יכול להיות הילד ה"טוב", רק אחד יכול להיות הילד ה"פתוח" ורק אחד יכול להיות הילד ה"הסגור".

איך להיות הורה?

ילדים יודעים שהם מרשימים מברגים, אבל הם יודעים שהחנודלך שלהם לא עושים רושם על ילדים אחרים. הגדולה שלך יודעת איך למצוא-חן בעיני המבוגרים.

יש סבירות שהדברים ישתנו אם תתייחסי אל שתיהן כאל קבוצה, ולא כאל שתיים נפרדות.

לדוגמה: "יופי, ילדות, שערכתן את השולחן."

"אבל אמא, היא לא עשתה כלום, רק אני עשיתי."

"זה לא חשוב, אני נורא שמחה שהי שולחן ערוך."

זה מקטין את התחרותיות ומטשטש את ההבדלים.

דבר נוסף: חשוב - בעיקר אצל תאומים, אבל גם אצל אחים בכלל - שלא לערוך השוואות. כל זמן שאת מסתובבת בהרגשה שה"קטנה" היא ה"דפוקה" וה"מקופחת", היא מרגישה את זה וההרגשה שלך מנציחה את ההתנהגות שלה.

זה הרווח של ה"קטנה", שאומרת לעצמה: "אם אני מקבלת פיצוי כל הזמן, סימן שמשוהו איתי לא בסדר, אני זקוקה לתמיכה, אני זקוקה לפיצוי, וכל לא צריכה להשקיע כדי להגיע, וכל זמן שאמא שלי דוחפת אותי, זה בסדר. ה"גדולה" תופסת את תשומת-הלב של הסביבה על-ידי המתקיות וה"חנדלאך שלה. ה"קטנה" מקבלת תש"ו מת-לב בך שהיא מופנמת.

חשוב לא לקבוע את הדמיון שיש לילד על עצמו, אלא לתת לו אפשרות של תנועה ממיגרש למיגרש.

תגובת זיווית אברמסון

אם רוצים לצמצם את התחרותיות בין הילדים, כשילד אחד הוא ה"טוב" והשני הוא ה"רע", יש להתייחס אליהם כאל קבוצה וכך מטשטשים את ההבדלים.

כשהורים רואים שיש בלגאן בחדר-הילדים, לא כדאי להתחיל לחקור מי עשה את הבלגאן, אלא לומר: "אולי תסדרו את החדר?"

ואז, אם הילדה ה"טובה" מסדרת ובאה לספר שהיא סידרה, לא להתייחס לזה, אלא לומר: "יופי שהחדר מסודר." או "אני מאוד שמחה שהשולחן ערוך." להתייחס לפעולה, לא למי שבצע אותה. ההתמקדות היא במשימה שצריכה להתבצע, ולא במבצעים.

שואבת לשיוויון

יש לי תאומות בנות 5, ועוד בן גדול בן 7. בעייה היא עם התאומות. זה התחיל, כעצם, בזמן הלידה. אחת, שאני קוראת לה "הגדולה", נולדה ראשונה, והיתה גדולה במיסקל. האחרת היתה פג כעת לידתה והיתה צריכה להישאר חודש באינקובטור בבית-החולים. בחודש הזה טיפלתי, כעצם, רק בתינוקת אחת. אבל מרגע שה"קטנה" הגיעה הביתה, הייתי עסוקה רק בה. מאז ה"גדולה" יודעת שהיא הגדולה, וכך היא גם מציגה את עצמה: "אנחנו תאומות, ואני הגדולה." אני שואפת לשיוויון בין הילדים, אני כל

אם "הקטנה" לא תקבל פיצוי על הפאסיביות שלה, היא תחליט, אולי, לנסות גישה שונה. אם ה"גדולה" תקבל פחות תגובה על ההתנהגות, היא תהיה, אולי, שקטה יותר.

מנדנדים ומחגרים

יש לנו שלושה ילדים. הגדולה בת 13, הבינוני בן 10 והקטן בן 5. אנחנו נוהגים לאכול את ארוחות-הערב ביחד. לעיתים קרובות מאוד קורה שהילדים ממש ממאסים את השהות ליד שולחן האוכל. הם לא עושים דברים דרסטיים ובוטים, אלא מתגרים זה בזה, מנדנדים, מקשקשים קישקושים בלתי-פוסקים. מה לעשות?

תגובת זיווית אברמסון

קרוב לוודאי שבעבר נעשו ב"מישפחה שלכם ניסיונות להקנות לילדים נימוסי-שולחן. קרוב לוודאי ש"הילדים שלכם כבר יודעים איך צריך להתנהג בזמן הארוחה. ההורים צריכים להיות המדריכים של ילדיהם, וכדאי

לא חשוב מי עושה את הרעש או הלכילוך, מי מפריע, או מי רב עם מי. חשוב שיהיה שקט ונעים. ואם זה לא כך, אז אולי ההורים בנפרד במקום אחר, בזמן אחר, כדי שלהם יהיה שקט ונעים, ולא כדי להעניש ילד זה או אחר.

"ילד יש חברה"

ילד שלי, בן 3 וחצי, הוא מה שהורים רבים היו מכנים, ילד טוב. הוא לא משתולל באופן קיצוני, הוא לא כעסן, לא טרדן, לא עושה רווקא. גם כשאנחנו הולכים לחברים בני-גיליו, הוא מתנהג נהדר. אבל כאשר הוא נמצא אצל חברה מסר"ימת שלו, נכנסת בו, משום מה, רוח פראית, והם ביחד משתוללים, משתגעים, הופכים את הבית, זורקים על הארץ את החטיפים שהם מקבלים ככיבוד, דורכים עליהם, שופכים את המשקה שלהם. כקיצור, הופכים לבלתי-נסבלים וממררים את שתיית-הקפה שלי ושל אמה של הילדה.

הסכרתי לו שלא נעים לי ללכת איתו

אליה. לעיתים, כשהם מתחילים להשתולל, אני פשוט קמה, לוקחת אותו והולכת איתו הביתה. לעיתים, כשהיא באה אלינו, אמא שלה לוקחת אותה הביתה כאמצע מישחק כזה. שניהם מוחים וכועסים, לפעמים גם בוכים, אבל בפגישה הבאה חוזרים שוב על ההשתוללות האיומה הזאת.

הוא מאוד אוהב את הילדה הזאת, מה לעשות?

תגובת זיווית אברמסון

עכשו מתחיל הקיץ, אפשר להפ"יש אותם בנינה ציבורית. בזה את ממ"חשה להם שהתנהגות כזאת היא פשוט בלתי-אפשרית בבית. צריך להסביר ל"הם שיהיה צורך להיפגש בחוץ, מפני ש"ההתנהגות שלהם בבית אינה מתקבלת. יחד עם זה, את מונעת בדרך זו את הצורך לכעוס, ומכבדת את ההנאה הגלויה לעין שהם מפיקים מפגישות משותפות.

לגבי כל בעייה העולה בקביעות, כדאי לבדוק קודם כל אם יש פיתרון טכני, שאיננו כרוך לא במילחמה ולא בכניעה של ההורים.